

Státní okresní archiv Cheb

223201010

Inventář

Archivní pomůcka č. 1645

NAD č. 204

Značka fondu: MNV Dvorek

Místní národní výbor Dvorek

1945-1960

Zpracoval: Bc. Helena Kršňáková, Mgr. Lucie Pevná

Cheb 2020

Obsah

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Místní správní komise Dvorek Dvorek, Cheb, Česko	3
Místní národní výbor Dvorek Dvorek, Cheb, Česko	6
II. Dějiny archivního souboru	11
III. Archivní charakteristika archivního souboru	11
IV. Tematický popis archivního souboru	12
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	12
Příloha Seznam použitých zkratk	14
Jednotky popisu	15
Orgány národního výboru	15
Úřad národního výboru	15

I. Dějiny původce archivního souboru

Místní správní komise Dvorek Dvorek, Cheb, Česko

Preferovaná forma jména: Místní správní komise Dvorek Dvorek, Cheb, Česko

Typ preferované formy jména: jméno úřední

Datace použití jména od-do: 20.2.1946 - 14.12.1947

Datum vzniku: 20.2.1946

Poznámka ke vzniku: Ústavní dekret prezidenta republiky o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění č. 18/1944 Ústředního věstníku československého ze dne 4. prosince 1944

Místo: Dvorek (Třebeň, Cheb, Česko)

Datum zániku: 14.12.1947

Poznámka k zániku: Vládní nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění

Místo: Dvorek (Třebeň, Cheb, Česko)

Geografická působnost

Místo: Starost (Cheb, Česko)

Místo: Povodí (Cheb, Česko)

Sídlo

Sídlo: Dvorek (Třebeň, Cheb, Česko)

Datace: 20.2.1946 - 14.12.1947

Charakteristika:

Prozatímní úřad místní lidové správy a přenesené státní správy.

Dějiny původce:

Obec Dvorek, původně Dvoreček (německy Höflas a Höflasdörfel) se nachází přibližně 1 kilometr severovýchodně od Třebeně a 9 kilometrů severovýchodně od Chebu. V roce 1869 byl Dvorek částí obce Nový Drahov. V roce 1945 patřila do správního okresu Cheb. Sídlem okresu bylo město Cheb. K obci Dvorek rovněž patřily i osady Povodí (Ensenbruck) a Starost (Sorgen). Povodí bylo v roce 1869 částí obce Nový Drahov, mezi lety 1880–1950 částí obce Dvorek. Mezi lety 1961–1978 se Povodí stalo součástí Třebeně. Osada Starost byla úředně zrušena k 1. červenci 1980. Obec Dvorek byla v letech 1961–1978 součástí obce Třebeň.

V květnu 1945, po skončení druhé světové války, začaly podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Ústředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, vznikat národní výbory, které se staly základem organizace veřejné správy. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomocí stanovila vláda prostřednictvím vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Podle vládního nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, a vyhlášky ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů se měl v každé obci ustavit místní národní výbor. Místní národní výbor převzal dnem svého ustavení pravomoci, které mělo dosud obecní zastupitelstvo, obecní rada a starosta obce.

Směrnice č. 6/1945 Ú. l. ministerstva vnitra pro národní výbory místní a okresní, schválená Vládou republiky československé z roku 1945 a na ni navazující Vyhláška ministerstva vnitra č. 975/1947 Ú. l., kterou se vydává prozatímní jednací řád pro místní národní výbory (místní správní komise) a jejich složky, určily vnitřní složení výborů, jejich pravomoci, způsoby vedení hospodaření a vedení a podepisování některých druhů písemností. Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra. Vymezila se tak základní práva a povinnosti národních výborů, které začaly spravovat veřejné záležitosti ve svém obvodu. MNV řešily poválečné úkony, jako byly například evidence obyvatelstva, řešení a náhrada válečných škod, ustanovování národních správ, odsun německého obyvatelstva, trestní provinění proti národní cti, konfiskace zemědělského majetku a konfiskace majetku Němců a kolaborantů. V případech, kdy pro převážnou většinu státně nespolehlivého obyvatelstva nemohl být ustaven v obci národní výbor, byla jmenována správní komise. Místní správní komise měla tytéž pravomoci jako pozdější místní národní výbor.

V obci Dvorek žili převážně obyvatelé německé národnosti, kteří byli postupně odsunuti, jejich majetek zkonfiskován a obec pak byla dosídlená českým obyvatelstvem, povětšinou z vnitrozemí. Místní správní komise v obci nebyla v roce 1945 ustavena z důvodu nedostatku českého obyvatelstva. V květnu 1945, před odsunem německého obyvatelstva, měla obec 264 obyvatel, poté se jejich počet snížil na necelých 90. Dle příkazu OSK Cheb, čj. 38/45-Hal.-3/3/537, ze dne 3. ledna 1946, byl v obci ustaven vládní komisař František Bartoň. Až 20. února 1946, na základě dekretu předsedy OSK Cheb, se stal předsedou MSK Blažej Havelka, místopředsedou Jan Pilař, dalšími členy Alois Zachariáš a František Kadlec. Dne 27. června 1946 Blažej Havelka rezignoval, předsedou MSK byl zvolen Jan Vondráček.

Na základě vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění, bylo složení národních výborů přizpůsobeno podle těchto voleb. V květnu 1946 bylo vydáno vládní nařízení, podle kterého se místní správní komise měly přeměnit na místní národní výbory. Hlavním orgánem národního výboru bylo plénum, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce a volilo další orgány národního výboru, především radu. Ta vykonávala rozhodnutí pléna, měla i určité rozhodovací pravomoci a řídila zaměstnance národního

výboru. Jako poradní orgány rady byly plénem voleny komise národního výboru, jejichž působnost se vztahovala na celou obec. Na ustavující schůzi byl pak z rady NV zvolen předseda a místopředseda, později tajemník, který měl za úkol účastnit se schůzí pléna i rady, vypomáhat předsedovi NV a vést zápisy z jednání. Neměl však hlasovací právo.

Funkce původce:

Dozor na stavební výrobu, která je podřízena NV, a výrobu některých stavebních hmot, zajištění bytové a občanské výstavby, péče o údržbu bytového fondu, jeho plné využití a přidělování bytů, řízení výstavby obce a zlepšování jejího vzhledu, průmyslová výroba místního významu, služby, opravy a údržba pro obyvatelstvo, dozor na zásobování obyvatelstva, rozvoj zásobování vodou, rozvoj veřejné osobní i nákladní silniční dopravy a její účelné uspořádání, správa silniční sítě, rozvoj veřejného stravování, rozvoj školství, kultury a vzdělání, spolupráce s dobrovolnými společenskými organizacemi, preventivní a léčebná zdravotní péče o obyvatelstvo a sociálního zabezpečení pracujících, spolupráce s jednotnými zemědělskými družstvy, péče o životní prostředí a ochranu půdy, lesů, ovzduší a vodních toků, zabezpečení práva na práci, vytváření podmínek pro rozvoj tělesné výchovy a sportu, přispívání k upevňování obranyschopnosti země, konfiskace majetku Němců a kolaborantů podle dekretu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb. konfiskace zemědělského majetku podle dekretu č. 12/1945 Sb., trestní provinění proti národní cti, dekret č. 138/1945 Sb., řešení válečných škod, odsun německého obyvatelstva, ustanovování národních správ, evidence a náhrada válečných škod.

Normy konstitutivní:

Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Ústředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.
Vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.
Vládní nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.
Vyhláška ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů.
Směrnice č. 6/1945 Ú. I. ministerstva vnitra pro národní výbory místní a okresní.
Vyhláška ministerstva vnitra č. 975/1947 Ú. I., kterou se vydává prozatímní jednací řád pro místní národní výbory (místní správní komise) a jejich složky.
Dekret prezidenta č. 121/1945 Sb., o územní organizaci správy vykonávané národními výbory.
Vládní nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění.

Vnitřní struktury:

Národní výbory byly rozlišeny na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti a komise) a úřad národního výboru.

Zdroje informací:

Archivní prameny
SOKA Cheb, fond Okresní národní výbor Cheb /nezpracováno/. zápisy rady a pléna OSK a ONV 1945-1946.

Publikované právní normy
Sbírky zákonů, ročníky 1945 - 1946.

Literatura

ČECHOVÁ, Gabriela, Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945-1960, Archivní časopis 12, 1962, s. 129-153.

FUSEK, Jaroslav, Organizace a působnost místních národních výborů, Příručka pro národní výbory, Praha 1947.

JANÁK, Jan, HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, DOBEŠ, Jan, Dějiny správy v českých zemích: od počátku po současnost, Praha 2005.

Retrospektivní lexikon obcí ČSSR, II/1, Praha 1978.

Seznam obcí v zemi České podle stavu z prosince 1945, in: Zprávy Státního úřadu statistického republiky Československé, XXVII (1946), č. 1 - 19.

Statistický lexikon obcí ČSSR 1982, II, Praha 1984.

ŠTROBLÍK Vladimír, Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky (1945-1990), Archivní časopis 51, 2001, s. 73-89.

ŠULC Stanislav, Národní výbory, vývoj, právní základy, poslání, práce, Brno 1946.

Místní národní výbor Dvorek Dvorek, Cheb, Česko

Preferovaná forma jména: Místní národní výbor Dvorek Dvorek, Cheb, Česko

Typ preferované formy jména: jméno úřední

Datace použití jména od-do: 14.12.1947 - 12.6.1960

Datum vzniku: 14.12.1947

Poznámka ke vzniku: Vládní nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění

Místo: Dvorek (Třebeň, Cheb, Česko)

Datum zániku: 12.6.1960

Poznámka k zániku: Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, Rozhodnutí rady ONV v Chebu ze dne 8. dubna 1960

Místo: Dvorek (Třebeň, Cheb, Česko)

Charakteristika:

Úřad místní lidové správy a přenesené státní správy.

Dějiny původce:

Ustavující schůze MNV Dvorek se konala dne 14. prosince 1947, proběhla volba předsedy a místopředsedy, předsedou byl zvolen Jan Vondráček, místopředsedou František Mertl. Dalšími členy MNV se stali Antonín Musil, Emil Krupička, Ludvík Loučím, Míchal Josef, Václav Cvach, František Kadlec ml., Josef Douda, Jaroslav Zavadil, Josef Pilař ml. a Vladimír Divíšek.

Dne 21. prosince 1948 byl přijat nový zákon o krajském řízení, který znamenal kompletní reorganizaci státní správy (ustavení nových krajů). NV měly do této doby pouze prozatímní charakter. V tuto chvíli pak byly právně zakotveny do správního systému Československa. MNV byly podřízené okresním národním výborům (ONV), tehdejší právní řád nerozlišoval samostatnou a přenesenou působnost obcí, takže šlo fakticky o nejnižší stupeň státní správy. MNV zahrnoval jak samosprávný sbor, který se nazýval plénem MNV, tak i vlastní úřad. NV se dělily na místní, okresní a krajské. Národní výbory vykonávaly na území, pro které byly zvoleny, veřejnou správu ve všech jejích oborech, zejména obecnou správu vnitřní, kulturní, osvětovou, ochranu práce, správu zdravotně sociální a správu finanční pak podle zvláštních ustanovení.

Do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústavy Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů ve většině případů prozatímní charakter. Touto ústavou byly národní výbory definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresech a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení Československé republiky. Po únoru 1948 byl státní aparát postupně podřízen KSČ. Státní správa na všech úrovních zasahovala i do ekonomiky a společenského života.

K významným změnám v soustavě národních výborů pak došlo vydáním zákona č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení. S účinností od 1. ledna 1949 byly zrušeny zemské národní výbory a novými územněsprávními celky se staly kraje s krajskými národními výbory. V Karlovarském kraji byly zrušeny dosavadní okresy Loket, Nejdek, Planá, Vejprty, Teplá a Žlutice. Vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, byla provedena rozsáhlá územní reorganizace. Obec Dvorek zůstala v okrese Cheb.

V roce 1949 byl vydán mj. zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách. Na jeho základě byla určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Zároveň bylo sjednoceno vedení matrik a svěřeno výlučně místním národním výborům v sídle nově zřízených matričních obvodů. Příslušným matričním obvodem pro obec Dvorek se staly Františkovy Lázně.

Vládní nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, pak určilo nové organizační zásady pro místní národní výbory. Na základě výše uvedeného vládního nařízení byly národní výbory nově rozděleny do čtyř kategorií podle počtu obyvatel, a od toho se odvíjely jejich kompetence. MNV Dvorek s počtem do 600 obyvatel s osadami Povodí a Starost byl zařazen do I. kategorie. V březnu 1950 bylo v obci Dvorek přihlášeno k trvalému pobytu 35 obyvatel, v osadě Povodí 38 obyvatel a v osadě Starost 20 obyvatel.

Na začátku roku 1950 se MO KSČ Dvorek na své schůzi usnesla na reorganizaci pléna MNV a na základě tohoto usnesení sestavil novou kandidátní listinu v čele s Janem Pouzarem. Dne 8. května 1950 byla provedená nová volba do vedení MNV. Předsedou se stal Jan Pouzar, místopředsedou Bohuslav Plechatý. Během těchto voleb se také zvolila a jmenovala trestní komise.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnících místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě. Řídil se jejich pokyny, zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady MNV, působil jako politický a odborný poradce a pomocník MNV zejména v oblasti zemědělské výroby. Za svou činnost odpovídal i předsedovi a tajemníkovi nadřízeného okresního národního výboru.

Na schůzi pléna dne 5. října 1951 z funkce předsedy MNV odstoupil Jan Pouzar. Ve funkci ho nahradil Václav Cvach, místopředsedu i nadále zastával Bohumil Plechatý.

V roce 1952 došlo k další změně ve vedení MNV, předsedou byl zvolen Václav Cvach, místopředsedou Bohumil Plechatý a tajemníkem Stanislav Pauch.

Do existence národních výborů významně zasáhlo v roce 1954 přijetí ústavního zákona č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech a zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů. Oba prvně jmenované zákony zavedly důsledné rozlišování mezi národním výborem jako orgánem státní moci a jeho výkonnými orgány jako orgány státní správy. Pod pojmem národní výbor se od teď rozuměl pouze orgán státní moci, tj. plenární zasedání (plénium) národního výboru. Národní výbor nadále vykonával svou působnost na svých plenárních zasedáních, stálými komisemi a svým výkonným orgánem, kterým byla rada.

Na základě zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, proběhly 16. května 1954 první volby do národních výborů. Dosud byli členové národních výborů jmenováni okresním národním výborem na návrh Národní fronty. Volební období bylo tříleté, do té doby fungující referentský systém, kdy určení členové rady měli přidělené jednotlivé úřední agendy, které zajišťovali ve spolupráci s příslušnou komisí národního výboru, a kteří za svou činnost byli odpovědní plenárnímu zasedání a radě, byl zrušen. Podle tohoto zákona měl mít MNV podle počtu obyvatel pouze jeden volební obvod, ve kterém se volilo devět členů národního výboru. Ve Dvorku byl dne 25. května 1954 zvolen národní výbor v čele s předsedou Ludvíkem Loučím, předsedou Václavem Cvachem a tajemníkem Emilem Krupičkou. Rada se scházela k zasedání pravidelně jednou za čtrnáct dní, popřípadě podle potřeby dříve, plénium jedenkrát za měsíc. Plénium projednávalo a kontrolovalo práci rady a jednotlivých komisí a řešilo otázky týkající se hospodaření obce. Na schůzích rady se členové MNV zabývali především zemědělskou problematikou, plněním dodávek, soutěžemi národních výborů, bytovými záležitostmi, vzhledem a úpravou obce apod.

Další volby se konaly na základě zákona č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje 6 zákon o volbách do národních výborů, uvedený v předchozím textu.

Dne 19. května 1957 proběhly volby do NV. Na slavnostním zasedání MNV Dvorek dne 31. května 1957 byl předsedou schválen Ludvík Loučím, ve funkci místopředsedy Emil Krupička. Rovněž došlo na ustavení komisí finančně-rozpočtové, zemědělské a kulturní. Ve vedení úřadu zůstali až do roku 1960, kdy došlo ke zrušení MNV Dvorek a ke sloučení obcí Dvorek, Nový Drahov a Třebeň. Sloučení obcí bylo na veřejné schůzi dne 30. března 1960 schváleno všemi členy i přítomnými občany. Od občanů, kteří se schůze nezúčastnili, byl požadován písemný souhlas se sloučením.

K výrazným změnám ve vývoji a v působnosti všech stupňů národních výborů došlo v roce 1960 v souvislosti s novým územně správním uspořádáním státu a s vydáním několika důležitých zákonů, které upravovaly pravomoci a odpovědnost národních výborů i uspořádání a činnost jejich orgánů. Tyto zákony se odrazily v přijetí Ústavy ČSSR z 11. července 1960, vyhlášené ústavním zákonem č. 100/1960 Sb. Dne 6. dubna 1960 byl vydán zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech. Zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu došlo ke změnám v územním členění státu. Došlo ke snížení počtu okresů a k vytvoření větších administrativních celků. Bylo vytvořeno 9 krajů a některé kraje a okresy byly zrušeny (mj. zrušen Karlovarský kraj).

MNV Dvorek zanikl k 12. červnu 1960, kdy došlo na základě rozhodnutí rady Okresního národního výboru v Chebu ze dne 8. dubna 1960 ke sloučení obce Dvorek s osadami Povodí a Starost s obcí Třebeň. Název správního celku byl stanoven na Místní národní výbor Třebeň se sídlem tamtéž. V kterém čísle popisném sídlil MNV Dvorek v letech 1945-1960 se nepodařilo zjistit.

Funkce původce:

Dozor na stavební výrobu, která je podřízena NV, a výrobu některých stavebních hmot,
zajištění bytové a občanské výstavby,
péče o údržbu bytového fondu, jeho plné využití a přidělování bytů,
řízení výstavby obce a zlepšování jejího vzhledu,
průmyslová výroba místního významu, služby, opravy a údržba pro obyvatelstvo,
dozor na zásobování obyvatelstva,
rozvoj zásobování vodou,
rozvoj veřejné osobní i nákladní silniční dopravy a její účelné uspořádání,
správa silniční sítě,
rozvoj veřejného stravování,
rozvoj školství, kultury a vzdělání,
spolupráce s dobrovolnými společenskými organizacemi,
preventivní a léčebná zdravotní péče o obyvatelstvo a sociálního zabezpečení pracujících,
spolupráce s jednotnými zemědělskými družstvy,
péče o životní prostředí a ochranu půdy, lesů, ovzduší a vodních toků,
zabezpečení práva na práci,
vytváření podmínek pro rozvoj tělesné výchovy a sportu,
přispívání k upevňování obranyschopnosti země,
konfiskace majetku Němců a kolaborantů podle dekretu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb.
konfiskace zemědělského majetku podle dekretu č. 12/1945 Sb.,
trestní provinění proti národní cti, dekret č. 138/1945 Sb.,
řešení válečných škod,
odsun německého obyvatelstva,
ustanovování národních správ,
evidence a náhrada válečných škod.

Normy konstitutivní:

Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Ústředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.

Vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.

Vládní nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.

Vyhláška ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů.

Směrnice č. 6/1945 Ú. I. ministerstva vnitra pro národní výbory místní a okresní.

Vyhláška ministerstva vnitra č. 975/1947 Ú. I., kterou se vydává prozatímní jednacím řád pro místní národní výbory (místní správní komise) a jejich složky.

Dekret prezidenta č. 121/1945 Sb., o územní organizaci správy vykonávané národními výbory.

Vládní nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění.

Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky.

Vládní nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů.

Vyhláška MV č. 22/1949 Sb., o změnách úředních názvů.

Vládní nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů.

Vládní nařízení č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů.

Ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech.

Zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech.

Zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů.

Ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech.

Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu.

Ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky.

Vnitřní struktury:

Místní národní výbor zahrnoval jak samosprávný sbor, který se nazýval plénum MNV, tak i vlastní úřad.

Zdroje informací:

Archivní prameny

SOKA Cheb, fond Okresní národní výbor Cheb /nezpracováno/. zápisy rady a pléna OSK a ONV 1945-1960.

Publikované právní normy

Sbírký zákonů, ročníky 1945 - 1946.

Literatura

ČECHOVÁ, Gabriela, Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945-1960, Archivní časopis 12, 1962, s. 129-153.

FUSEK, Jaroslav, Organizace a působnost místních národních výborů, Příručka pro národní výbory, Praha 1947.

JANÁK, Jan, HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, DOBEŠ, Jan, Dějiny správy v českých zemích: od počátku po současnost, Praha 2005.

Retrospektivní lexikon obcí ČSSR, II/1, Praha 1978.

Seznam obcí v zemi České podle stavu z prosince 1945, in: Zprávy Státního úřadu statistického republiky Československé, XXVII (1946), č. 1 - 19.

Statistický lexikon obcí ČSSR 1982, II, Praha 1984.

ŠTROBLÍK Vladimír, Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky (1945-1990), Archivní časopis 51, 2001, s. 73-89.

ŠULC Stanislav, Národní výbory, vývoj, právní základy, poslání, práce, Brno 1946.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Archivní fond je výsledkem administrativní činnosti MSK a MNV Dvorek. Utvářen je od roku 1945. Spisy vzniklé z činnosti MSK a MNV Dvorek nejsou opářeny původními signaturami, pouze někde podacími razítky. Ztráty, zničení nebo poškození dokumentů před převzetím do archivu nejsou doložené. Vzhledem k tomu, že například zápisy rady MSK a MNV se dochovaly pouze torzovitě, je tato skutečnost zřejmá. Nebyl používán žádný spisový plán určený pro národní výbory.

Přímý zdroj akvizice:

Písemnosti MSK a MNV z let 1945-1955 byly do archivu předány a zaevidovány dne 7. července 1959 pod č. př. 28. Jednalo se o 2 knihy a 8 balíčků spisů. Další předání archiválií proběhlo bez záznamu o převzetí písemností, a to dne 20. září 1993 pod č. př. 1105. Předány byly písemnosti z let 1946-1960 o rozsahu 0,12 bm.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Archivní fond Místní národní výbor Dvorek je torzovitého charakteru a obsahuje archiválie z let 1945-1960. Dochované dokumenty ovšem nepokrývají celou dobu působnosti MSK Dvorek a MNV Dvorek. Zejména pak z počátku působnosti MSK a z konce působení MNV se nedochovaly dokumenty téměř žádné. Z tohoto období chybí zcela zápisy ze schůzí pléna i komisí MSK a MNV. Činnost MNV z počátečních i konečných let nebylo možné podrobněji zmapovat. Vzhledem k tomu, že MNV neměl žádný registraturní systém, nebyly dokumenty členěny na manipulační období, ale byly pořádné dle metodiky obsažené v Základních pravidlech pro zpracování archiválií, č. j. MV-46913-1/AS-2013. Dále pak dle zákona 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, a dle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Zároveň bylo přihlíženo k metodickému pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni, č. j. SOAP/006-3120/2007 a č. j. SOAP/006-0767/2010.

Spisový materiál byl rozdělen na registraturní pomůcky a spisy. Zápisy ze schůzí rady byly předřazeny do oddělení Orgány NV a v nich rozděleny podle jednotlivých orgánů a v jejich rámci řazeny chronologicky. Spisy byly rozděleny a uspořádány dle jejich charakteru do skupin. Podrobné členění inventárního seznamu je uvedeno v příloze č. 2. Po jazykové stránce je fond český. Fyzický stav archivního fondu je dobrý, nejsou nutné restaurátorské zásahy.

Dne 18. února 2014 došlo na základě úředního záznamu č. 10/2014 (čj. SOAP/20-127/2014) k přesunu 1 balíku dokumentů z let 1945-1958, o rozsahu 0,09 bm z fondu ONV Cheb (EL NAD 266) do fondu MNV Dvorek (EL NAD 204).

Z archivního fondu MNV Dvorek nebyly na základě přehodnocení významu písemností vyřazeny žádné dokumenty. Před archivním zpracováním měl archivní fond 7 evidenčních jednotek (1 úřední knihu, 2 podací protokoly, 3 kartony, 1 balík) a měřil 0,55 bm. Po zpracování došlo na základě přemanipulování archivního materiálu ke zmenšení rozsahu na 0,28 bm (kartony byly poloprázdné) a zároveň došlo ke změně evidenčních jednotek, protože v kartonu byla nalezena 1 úřední kniha. Archivní fond nyní tvoří 6 evidenčních jednotek (2 úřední knihy, 2 podací protokoly a 2 kartony).

Budoucí přírůstky:

Neočekáváme.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Nepoškozeno.

Pravidla zpracování:

WANNER, Michal a kol. Základní pravidla pro zpracování archiválií. Druhé, doplněné a rozšířené vydání. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2015.

OASSS Ministerstva vnitra, kterým se vydávají nová základní pravidla pro zpracování archiválií (č. j. MV-46913/AS-2013)

Metodický návod č. 1/2013 z roku 2015 Metodický pokyn pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007

Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010

Dodatek k metodickému pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-1300/2014

Informace k Dodatku k Metodickému pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010

Dodatek k metodickému pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-1300/2014

Informace k Dodatku k Metodickému pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-1300/2014, vydaná pod č. j. SOAP/006-0813/2015.

IV. Tematický popis archivního souboru

Tematický popis jednotky popisu:

Materiál archivního fondu MNV Dvorek umožňuje studium chodu veřejné správy, politických a hospodářských poměrů v obci ve 40. a 50. letech 20. století. Mezi nejvýznamnější dobové dokumenty náleží zápisy ze schůzí pléna a rady MSK a MNV (ref. č. 1//3). Tyto zápisy zachycují činnost MSK a MNV, práci jejich členů i činnosti komisí. Zachycují informace ohledně finančního hospodaření obce, kulturního využití obyvatelstva, zdravotní a sociální péči v obci, a také informace týkající se zemědělství. Zemědělský charakter obce dokumentují písemnosti s ref. č. 2/2/2/7//1-9, především pak plnění dodávek zemědělské výroby a plnění zemědělských plánů rostlinné a živočišné výroby. Informace ohledně finančního hospodaření obce jsou limitovány malým množstvím dochovaného materiálu. Tyto materiály jsou obsaženy v ref. č. 2/2/2/4//1-15. Jako prameny pro studium demografie a migrace obyvatelstva mohou posloužit policejní přihlášky a odhlášky obyvatelstva (ref. č. 2/2/2/3//1-5).

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Archivní fond byl v roce 1959 zpracován pracovníkem Okresního archivu Cheb Jaroslavem Slavíkem a současně byl vytvořen prozatímní inventární seznam, který byl roku 1992 zrevidován a původní inventární soupis přepsán Martinou Hofmanovou. V roce 1994 byl inventární soupis znovu zrevidován a původní inventární soupis přepsán Danou Václavů a Marií Bortelovou. Dne 7. listopadu 2013 byla pomůcka zrušena a následně přikročeno k novému zpracování fondu Mgr. Lucíí Pevnou. V dubnu 2020 čistopis archivní pomůcky vyhotovila Bc. Helena Kršňáková. .

Zpracovatel jednotky popisu: Kršňáková Helena Bc.

Datum popisu: 2. 6. 2020

Seznam použitých zkratek

AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č. j.	číslo jednací
čl.	článek
č. př.	číslo přírůstku
čsl.	československý
ČSR	Česká socialistická republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EL NAD	evidenční list národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
JZD	jednotné zemědělské družstvo
kar	karton
KSČ	Komunistická strana Československa
MNV	místní národní výbor
MO KSČ	místní organizace Komunistické strany Československa
MSK	místní správní komise
NS	národní shromáždění
NV	národní výbor
ONV	okresní národní výbor
OSK	okresní správní komise
ppr	podací protokol
ref. č.	referenční číslo
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv Plzeň
SOKA	Státní okresní archiv
SA	vojenský německý ochranný oddíl
SS	vojenský německý ochranný oddíl
ukn	úřední kniha
Ú. I.	úřední list

223201010/204	1	
---------------	---	--

Místní národní výbor Dvorek

čeština

počet ej: kar 2, ppr 2, ukn 2

1	2	
---	---	--

Orgány národního výboru

1//1	3	ukn 1
------	---	-------

Kniha zápisů pléna, rady, z veřejných a zemědělských schůzí MSK a MNV (25. 5. 1954 - 29. 4. 1960)

1954-1960

1//2	4	kar 1
------	---	-------

Zápisy ze schůze pléna MNV (9. 1. 1950 - 10. 3. 1954)

1950-1954

1//3	5	kar 1
------	---	-------

Zápisy ze schůze rady MNV (16. 6. 1952 - 18. 4. 1957)

1952-1957

1//4	6	kar 1
------	---	-------

Zápis z veřejné schůze (14. 4. 1952 - 12. 4. 1957)

1952-1957

2	7	
---	---	--

Úřad národního výboru

2/1	8	
-----	---	--

Účetní knihy

2/1//1	9	ukn 2
--------	---	-------

Kniha příjmů a výdajů

1947

2/2	10	
-----	----	--

Spisový materiál

Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datec
2/2/1	11	
Registraturní pomůcky		
2/2/1//1	12	ppr 1
Podací protokol - došlá pošta čj. 1-433, 4. 8. 1945 - 28. 12. 1945 čj. 435-1750, 4. 1. 1946 - 20. 12. 1946 čj. 1751-1988, 5. 1. 1947 - 19. 7. 1947		1945-1947
2/2/1//2	13	ukn 2
Podací protokol - odeslaná pošta čj. 101-149, 6. 3. 1946 - 21. 10. 1946 čj. 150-152, 19. 7. 1947		1946-1947
2/2/2	14	
Spisy		
2/2/2/1	15	
Statutární záležitosti organizace, kontrola		
2/2/2/1//1	16	kar 1
Volby do MNV		1954-1957
2/2/2/1//2	17	kar 1
Volební výbor, zápis ze schůze, schválení členů výboru		1947
2/2/2/1//3	18	kar 1
Voličské průkazy pro volby do NS		1948
2/2/2/1//4	19	kar 1
Prvotní seznam porotců a kmetů		1946-1948
2/2/2/1//5	20	kar 1
Zhodnocení činnosti MNV, rady a komisí		1959
2/2/2/1//6	21	kar 1
Pracovní plán MNV		1951-1960

Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
2/2/2/1//7	22	kar 1
Rezoluce občanů		1960
2/2/2/1//8	23	kar 1
Předání agendy předsedy MNV		1950-1951
2/2/2/1//9	24	kar 1
Vyhlášky, oběžníky MNV		1947-1948
2/2/2/1//10	25	kar 1
Členové MNV		1946-1951
2/2/2/1//11	26	kar 1
Zřízení místa obvodního tajemníka		1947
2/2/2/1//12	27	kar 1
Statistika o obci		1947
2/2/2/1//13	28	kar 1
Kontroly hospodaření obce, dohlídky		1948-1960
2/2/2/1//14	29	kar 1
Reorganizace MNV		1950-1952
2/2/2/1//15	30	kar 1
Prověrka členů rady a pléna MNV a činnosti MNV		1950-1959
2/2/2/2	31	
Vnitřní správa		
2/2/2/2//1	32	kar 1
Hlášení MNV o ustavení hasičského sboru		1951
2/2/2/2//2	33	kar 1
Vojenská brigáda		1951

Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
2/2/2/3	34	
Evidence obyvatelstva		
2/2/2/3//1	35	kar 1
Seznamy obyvatel obce		1945-1951
2/2/2/3//2	36	kar 1
Policejní přihlášky a odhlášky (A-Z)		1945-1949
2/2/2/3//3	37	kar 1
Příslušníci SS, SA		1945
2/2/2/3//4	38	kar 1
Seznamy osob určených k odsunu		1945-1946
2/2/2/3//5	39	kar 1
Vysídlení Josefa Essegla		1948
2/2/2/4	40	
Finance a plánování		
2/2/2/4//1	41	kar 1
Výpis z pozemkové knihy		1947-1951
2/2/2/4//2	42	kar 1
Pachtovní smlouvy		1948
2/2/2/4//3	43	kar 1
Inventář obecního majetku		1960
2/2/2/4//4	44	kar 1
Národní správa - jmenování národního správce		1945
2/2/2/4//5	45	kar 1
Rozhodnutí o odevzdání konfiskovaného majetku nemovitého majetku, majetek podléhající konfiskaci		1946-1949

Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
2/2/2/4//6	46	kar 1
Válečné škody		1946
2/2/2/4//7	47	kar 1
Rozpočty obce		1945-1960
2/2/2/4//8	48	kar 1
Rozpočet hasičského sboru		1947
2/2/2/4//9	49	kar 1
Hospodaření obce		1950-1960
2/2/2/4//10	50	kar 2
Účetní závěrky		1945-1958
2/2/2/4//11	51	kar 2
Činžovní daň		1946-1947
2/2/2/4//12	52	kar 2
Nákazový příspěvek		1946
2/2/2/4//13	53	kar 2
Obecní dávky		1950
2/2/2/4//14	54	kar 2
Poplatky za prohlídku jatečných zvířat a masa		1948
2/2/2/4//15	55	kar 2
Zemědělská daň		1951-1953
2/2/2/4//16	56	kar 2
Zemědělské plánování		1946-1951
2/2/2/5	57	

Výstavba

Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
2/2/2/5//1	58	kar 2
Demoliční povolení		1947-1949
2/2/2/6	59	
Pracovní síly		
2/2/2/6//1	60	kar 2
Pracovní síly v obci		1945-1951
2/2/2/6//2	61	kar 2
Počet zaměstnanců ke dni 1. 12. 1945 v hospodářstvích a živnostech (A-Z)		1946
2/2/2/7	62	
Zemědělství		
2/2/2/7//1	63	kar 2
Soupis ploch kultur a osevu		1945-1953
2/2/2/7//2	64	kar 2
Hlášení o výměře půdy a stavech hospodářského zvířectva		1945-1954
2/2/2/7//3	65	kar 2
Výroba zemědělských výrobků		1950-1951
2/2/2/7//4	66	kar 2
Včelařství		1951
2/2/2/7//5	67	kar 2
Kontrolní výkaz pro koně		1946-1947
2/2/2/7//6	68	kar 2
Seznam zemědělských usedlostí		1946
2/2/2/7//7	69	kar 2
Usedlost č.p. 1 - soupis inventáře Františka Metla		1951

Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
2/2/2/7//8	70	kar 2
Přídělové listiny, odnětí přidělů		1948-1951
2/2/2/7//9	71	kar 2
Dodávky zemědělců - povinné dodávky		1945-1951
2/2/2/8	72	
Myslivost		
2/2/2/8//1	73	kar 2
Honební výbor		1946
2/2/2/9	74	
Vodní hospodářství		
2/2/2/9//1	75	kar 2
Čištění potoka (Sooský potok)		1950
2/2/2/10	76	
Zdravotnictví		
2/2/2/10//1	77	kar 2
Očkování proti záškrtu - seznam dětí		1948
2/2/2/11	78	
Kultura		
2/2/2/11//1	79	kar 2
Organizace oslav v obci		1951
2/2/2/11//2	80	kar 2
Přihláška občanů ke členství ve Svazu československo-sovětského přátelství		1951

Název archivní pomůcky: Místní národní výbor Dvorek

Značka fondu: MNV Dvorek

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1945-1960

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: kar 2, ppr 2, ukn
2

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 80

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,28 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 2. června 2020

Zpracovatel archivního souboru: Bc. Helena Kršňáková, Mgr. Lucie Pevná

Archivní pomůcku sestavil: Bc. Helena Kršňáková

Počet stran archivní pomůcky: 22

Archivní pomůcku schválil: Mgr. Karel Halla, dne 2. 6. 2020, čj. SOAP/20-412/2020